

बाल विकास प्रकल्प अधिकारी / जिल्हा महिला व बाल विकास अधिकारी / सहायक आयुक्त /
परिविक्षा अधिक्षक, सामान्य राज्य सेवा, गट - अ

Child Development Project Officer/District Women & Child Development Officer/
Assistant Commissioner/ Probation Officer, General State Service, Gr.-A

परीक्षेचे टप्पे : लेखी परीक्षा - १०० गुण

मुलाखत - १०० गुण

दर्जा : पदवी

एकूण गुण : १००

माध्यम : मराठी

एकूण प्रश्न : १००

प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप : वस्तुनिष्ठ

वेळ : एक तास

अंतीम गुणवत्ता यादी फक्त मुलाखतीतील गुणांवर आधारीत राहिल.

अभ्यासक्रम

सामान्य ज्ञान, बुद्धिमापन विषयक प्रश्न, विभागाच्या/विषयाशी संबंधीत घटक (विषय सांकेतांक -९४) या
विषयामध्ये खालील घटक व उपघटकांचा समावेश

अ.क्र	घटक व उपघटक
I	सामान्य ज्ञान
१	माहिती अधिकार कायदा -2005
२	संगणक व माहिती तंत्रज्ञान
३	जागतिक तसेच भारतातील चालू घडामोडी - राजकीय, औद्योगिक, आर्थिक, सामाजिक, शैक्षणिक, भौगोलिक, खगोलशास्त्रीय, सांस्कृतिक, वैज्ञानिक, इत्यादी .
४	बुद्धिमापन विषयक प्रश्न - उमेदवार किती लवकर व अचूकपणे विचार करू शकतो याचा अंदाज घेण्याच्या दृष्टिने सदर प्रश्न विचारण्यात येतील.
II	विभागाच्या / विषयाशी संबंधीत घटक
१	भारतीय राज्यघटना (विशेषतः बालके व महिला यांच्या संदर्भातील घटनात्मक तरतूदी)
२	समाज कार्य - महाराष्ट्रातील समाजसुधारक, त्यांचे कार्य, प्रबोधन, सामाजिक व सांस्कृतिक बदल
३	महिला व बाल विकासाचे राष्ट्रीय कार्यक्रम - महाराष्ट्र राज्य बाल धोरण, महिला धोरण, बालकांसाठी राष्ट्रीय सनद, सहस्र विकास उद्दीष्ट कार्यक्रम (Millenium Development Goal) संयुक्त राष्ट्रचा अहवाल,2012 (महिला व बालके यांच्या संदर्भातील बालकांचे हक्क) (United Nations Convention)
४	मानवी हक्क आयोग, राष्ट्रीय/राज्य महिला आयोग, बाल हक्क आयोग- स्थापना, कार्य, अधिकार, मंडळाचा कार्यकाल.
५	महिला व बाल विकासाच्या राष्ट्रीय व राज्यस्तरीय योजना ,पुरस्कार.
६	महिला व बाल विकास विभागामार्फत राबविण्यात येणारे कायदे व अधिनियम.
७	महिला व बालकांच्या हक्क व संरक्षणाबाबत शासनातील इतर विभागाची भूमिका- पोलिस विभाग, आरोग्य विभाग, अशासकीय संस्था, संघटना, स्वयंसेवी संस्था.

८	एकात्मिक बाल विकास सेवा योजने अंतर्गत -
१	इंदिरा गांधी मातृत्व सहयोग योजना
२	राजीव गांधी किशोरवयीन मुलींच्या सक्षमीकरणाकरीता योजना (सबला योजना)
३	पाळणाघर, किशोरी शक्ती योजना
४	SNP पुरक पोषण आहार कार्यक्रम
९	महिला व बालकांच्या विकासासंदर्भात केंद्र, राज्य, जिल्हा, तालुका व ग्रामिण स्तरावर विविध योजना राबविण्याकरिता प्रशासकीय रचना.
१०	गृह विज्ञान व पोषाहार - भारतातील पोषण आहार कार्यक्रम, विशेषतः महाराष्ट्रातील
११	बालकांच्या गरजा, बालकांच्या विकासाचे विविध पैलू (शारीरिक, भावनिक, बौद्धिक, सामाजिक आणि नैतिक), बालकांच्या विकासाच्या उद्भवणाऱ्या मुख्य समस्या.
१२	बालकांचे सामान्य रोग, बालकांच्या रोगावरील प्रतिबंधात्मक उपाय, अर्भकांच्या मृत्यूची कारणे.
१३	पूर्व शालेय शिक्षणाचे विविध स्तर (शिशु शाळा (K.G.), मॉटेसरी Montessori, बालवाडी, शिशु विहार, विकास वाडी, डे.के.अर सेंटर, पाळणाघर)
१४	पौगंडावस्थेतील मुली, त्यांच्या विकासाचे विविध पैलू.
१५	महाराष्ट्रातील बालकांची – आरोग्य, पोषण, शिक्षण, दुर्बलता आणि मुलींची सध्याची स्थिती.
